

कांग्रेसको कचनकवल-सगरमाथा जागरण अभियान आज

भाषा(प्रस) । नेपाली कांग्रेस कोशी प्रदेश समितिको आयोजनामा आजदेखि बढनकवल-सगरमाथा जागरण अभियान शुरू हुँदैछ । नेपालको सबैभन्दा होचो भूम्भाग कचनकवल स्थानमा सो अभियान शुरू हुँदै लागेको हो । नेपाली कांग्रेसका नेता कृष्णप्रसाद सिटोला, कांग्रेस महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्मालगायतका नेताहरूले

अभियान शुभारम्भ गर्ने भएका छ् । अभियानमा कोशी प्रदेशका १४ जिल्लाका नेता कार्यकर्ता सहभागी हुँदै पार्टीका भाषा क्षेत्र नम्बर ३ का सचिव गिताप्रसाद भट्टाचार्यले जानकारी दिए । अभियानमा धेरै नेता कार्यकर्ताको उपस्थिति रहने जनाइएको छ । सो अभियान आगामी असार २० गते विश्वकै अलो चुचुरो सगरमाथामा पुगेको

समापन गरिने नेपाली कांग्रेस कोशी प्रदेशका सभापति उद्घव थापाले बताए । उनले संगठन सुदूरीकरण, ऐतिहासिक खोज, सम्पदिको आधार, जलवायु परिवर्तन प्रभाव र परिवानको उद्देश्य राखेका अभियान सचालन गर्न लागेको जानकारी दिए । अभियानले नेपालको होचो भूम्भाग कचनकवलको सम्प्रय विकासलाई समेत अगाडि पुर्णांग सहयोग

पुगेको विश्वास लिइएको छा अभियान सात महिनासम्म चल्ने छ । 'कोशी प्रदेशका १४ वटे जिल्लामा अभियानअन्तर्गत कार्यक्रम हुने छ' सभापति थापाले भने, 'कोशी प्रदेशको प्राकृतिक, सांस्कृतिक र सामाजिक पक्षहरूको महत्वलाई अभियानका क्रममा उजागर गरिनेह, सम्प्र प्रदेशको विकास, एकता र समृद्धिको सदेशलाई अफ बलियो बनाउने हाम्रो अपेक्षा हो ।' संगठन सुदूरीकरण, पाटीमा गुट-उपाटुको अन्त्य, भ्रातुरुपको सहासित र स्थापित गर्दै पाटीलाई थप मजुरुत र चलायामन बनाउन अभियानले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने सभापति थापाको विश्वास छ । अभियानका लागि कचनकवल स्थानमा तथारी पूरा भएको जनाइएको छ ।

समुन्द्र सतहदेखि ५८ मिटर ऊचाईमा नेपालके होचो भूम्भागमा कचनकवल स्थाप रहेको छ । अभियान शुभारम्भका अवसरमा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर र रक्तदान कार्यक्रमसमेत आयोजना गरिएको छ ।

तिब्बत भूकम्पमा ९५ जनाको मृत्यु, १३० भन्दा बढी घाइते

छ् । त्यसै केन्द्रबिन्दुको २० किलोमिटर दूरीमा भने उक आसपासमा भने २ वटा सहर रहेका छ् । भूकम्पका कारण भवनहरू भत्किएको भिंडियो र तिब्बतहरूसमेत सार्वजनिक भएका छ् । चिनियाँ सञ्चारमाध्यमहरूका अनुसार भूकम्प प्रभावित क्षेत्रमा राहत र उद्धार टोली खाइटिसकेका छ् ।

समाचारहरू आएका छ् । यसअघि सन् २००८ मा चीनको सिचुवान प्रान्तमा ७.८ म्यानिन्चुडको भूकम्प जाँदा कान्तीमा ७० हजार जनाको मृत्यु भएको थिए । त्यसै नेपालमा २०७२ साल वैशाख १२ गते ७.६ म्यानिन्चुडको गोरखा भूकम्पमा परी करिब ९ हजारको मृत्यु भएको थिए । यसैबीच चीनमा मंगलबार बिहान सिचाड स्वायत्त क्षेत्रको डिङ्गी काउन्टीमा एको ६.८ म्यानिन्चुडको भूकम्पपछि सारामाथा क्षेत्र(चोमोलोइमा) अस्थायी रूपमा बद्ध गरिएको छ । डिङ्गी सञ्चारित तथा पर्यटन बुङोका अनुसार चोमोलोइमा क्षेत्रमा होटल भवन र वरप्रको क्षेत्र अस्तव्यस्त रहेको र पर्यटक तथा कर्मचारी सुरक्षित रहेका छ् । डिङ्गीमा रहेको चाइनिज एकेडेमी अफ साइसेजको किमोलुड एसेसको विद्युत क्टोरी भएको छ । मौसम पूर्वानुमान महाशाखाले डिङ्गीको तापक्रम माझनस १८ डिग्री सेल्सियसदेखि शून्यभन्दा तलसम्म रहेको जनाएको छ ।

भूकम्पमा परी नेपालमा १३ जना घाइते

भाषा(प्रस) । मंगलबार बिहान गएको भूकम्पमा परी नेपालमा १३ जना घाइते भएका छ् । नेपाल प्रहीका अनुसार बारामा ११, काठमाडौंमा १ र कांग्रेसमा १ जना घाइते भएका हुन् ।

भूकम्पले ओखलदुगा, सोलुखुम्बु, संखुचासभा, ताल्ले जुङ, काखी, बारा, काठमाडौं, सिंधुपाल्चोक र रामेछापमा क्षति गरेको छ ।

भूकम्पले विभिन्न जिल्लामा ९ वटा

भौतिक सरचनामा क्षति पुगेको छा राष्ट्रिय भूकम्प मापन केन्द्रका अनुसार मंगलबार बिहान ६.५० वर्जे चीनको तिब्बतको नेपाल प्रहीले जनाएको छा यद्यपि, नागार्जुन नारपालिकामा एक व्यक्ति अतालिएर डेटले घरबाट हाम फाल्दा

प्रहीका अनुसार सिंधुपाल्चोको एक प्रहीको चोकीको भित्ता भत्किएको छ । रामेछाप र ओखलदुगामा १/१ वटा गोठको भित्ता भत्किएको छ । नेपाल प्रहीले भूकम्प

प्रभावित क्षेत्रको विस्तृत विवरण संकलन कार्य जारी रहेको जानकारी दिएको छ । खोटाड, सोलुखुम्बु, ताल्ले जुङ, ओखलदुगा, संखुचासभा, रामेछाप र बारा जिल्लामा भूकम्पको कारण ११ वटा घरमा क्षति पुगेको छ । यस ताल्ले जुङ दोधानको इलाका प्रहीका कार्यालयमा क्षति पुगेको छ । यस ताल्ले जुङ दोधानको इलाका प्रहीका कार्यालयमा क्षति पुगेको छ ।

प्रहीका अनुसार चोकीको भित्ता भत्किएको चोकीको भित्ता भत्किएको छ । रामेछाप र ओखलदुगामा १/१ वटा गोठको भित्ता भत्किएको छ । नेपाल प्रहीले भूकम्प

जथाभावी औषधीको प्रयोग नगरौ

- जथाभावी औषधीको प्रयोगले स्वास्थ्यमा गम्भीर समस्या देखिन सक्छ ।
- विरामी हुँदू र रहमा बाँकि रहेका पुराना औषधी नखाउँ,
- अरुलाई सञ्ची भयो भन्देमा देखासको गरेर साही औषधीको प्रयोग नगरौ,
- सामान्य स्वास्थ्य समस्यामा एन्टिबायोटिक चिकित्सक वा स्वास्थ्यकमाको सल्लाह अनुसार पुरा मालामा सेवन गरौ,
- स्याद नारेका औषधीलाई जथाभावी नफालौ,
- एन्टिबायोटिक चिकित्सक वा स्वास्थ्यकमाको सल्लाह अनुसार पुरा भावमा सेवन गरौ,
- स्याद नारेका तथा पशुपतीहरूलाई छिटो हुकाउन वा तैल बढाउन एन्टिबायोटिकको प्रयोग नगरौ ।

नेपाल सरकार
विज्ञान विभाग

कृष्ण खेरेल, ८का अजय कार्की, ९ का हरिप्रसाद चम्लागाउँ, उपभोक्ताका तर्फबाट बहरुमार पाण्डे, राजकुमार संगीता, अनिल गौतम, किशोर भट्टाईलागायतको रोहरमा निर्माण व्यवसायी गिरीले संगीता गरेका हुन् । उपभोक्ताहरूले उपरोक्त अवरोध हटाएका लागि पहल गर्न अनुरोध गर्ने सहमतिसमेत रहेको छ । सडक लाग्नालिङ्ग अवस्थामा छोटी सडकमा पूर्णसम्पाद धुलो धुर्वाँ उडेका कारण गरामीनीको क्षेत्रमा आपार्टमेंट उनीहरूले मध्याह्नदेखि सडक अवरुद्ध परेका थिए । जनप्रतिनिधिहरू अभावमा निर्माण व्यवसायीले बित्तमोड ७ का अविरल

दिनभरिको अवरोधपछि खुल्यो बित्तमोड-चन्द्रगढी सडक

भाषा(प्रस)। भाषा(प्रस)

वित्तमोडबाट चन्द्रगढी जोड्ने

निर्माण व्यवसायीले सडकहरू

दिनभरिको अवरोधपछि साँझपछ

खुलेको छ । सडक टेक्का

लिने निर्माण व्यवसायीले सहमतिसमेत रहेको छ । सडक लाग्नालिङ्ग अवस्थामा छोटी सडकमा पूर्णसम्पाद धुलो धुर्वाँ उडेका कारण गरामीनीको क्षेत्रमा आपार्टमेंट उनीहरूले मध्याह्नदेखि सडक अवरुद्ध परेका थिए । जनप्रतिनिधिहरू अभावमा निर्माण व्यवसायीले बित्तमोड ७ का अविरल

काम गर्न सकेको अवस्थामा

त्यसका लागि सभामुख देवराज

घिरिमेरसमक्ष ज्ञानपत्र बुझाउँदै

अलपत्र सडक पुर्निमांगिका

खुलेको छ । सडक लाग्नालिङ्ग अवस्थामा छोटी सडकमा पूर्णसम्पाद धुलो धुर्वाँ उडेका कारण गरामीनीको क्षेत्रमा आपार्टमेंट उनीहरूले मध्याह्नदेखि सडक अवरुद्ध परेका थिए । जनप्रतिनिधिहरू अभावमा निर्माण व्यवसायीले बित्तमोड ७ का अविरल

गलत पोस्टमार्टम रिपोर्ट दिने चिकित्सकलाई कार्बाही गरिने

भाषा(प्रस)। गलत पोस्टमार्टम रिपोर्ट दिने प्रादेशिक अस्पतालका मेडिकल अफिसर डा. केवल कुपरीले मृतको पोस्टमार्टम गरेका थिए । डा. कुपरीले आपार्टमेंट काठमाडौंमा रहेको अस्पतालका निर्माण मेडिकल सुरिटेन्डेन्ट डा. रामबाबु खुडकाले फोनामार्फत गलत रिपोर्ट दिने डा. कुपरीलाई चाहाएको गर्ने आश्वासन दिएको बित्तमोड ८ का वा डाक्युमेंट वित्तमोड ८ का वा डाक्युमेंट अजय कार्कीले जानकारी दिए ।

अस्पताल प्रशासनले गलत

पोस्टमार्टम रिपोर्ट दिने डा. केवल

कुपरीलाई कार्बाही गर्ने बताएको

हो । बित्तम

सम्पादकीय

भूकम्पबाट सचेत रहों

मंगलवार विहान चीनको तिक्कतमा गएको भूकम्पमा कर्तीमा १५ जनाको मृत्यु भएको छ। चिनियाँ सञ्चार माध्यम सीजीटीएका अनुसार चीनको सिजाड स्थासित क्षेत्रको डिग्री काउन्टीमा गएको भूकम्पमा परी घाउँते हुनेको संदेश १३० नाथेको छ। जुन भूकम्पको धक्का नेपाल, भारत, भूटान र बंगलादेशसम्म महसुस गरिएको छ। केही दिनदेखि नेपालमा लगातार भूकम्प गइरहेको छ। जसबाट जनजीवन त्रसित छन्।

नेपाल सम्पूर्ण रूपमा भूकम्पको जोखिम क्षेत्रमा पर्छ। त्यसमा विगत पाँच सय वर्षभन्दा लामो समयदेखि शक्ति सञ्चित भएर बसेको ठाउँ परिचम नेपाल, त्यो भन्दा उता छिमेकी देश भारतमा परि जोखिम छाँडै। यसको अर्थ ढिलो चाँडो भविष्यमा भूकम्प जानेछ। विगतमा २०७२ सालको गोरखा भूकम्प र यसको क्षति धेरैले भोग्याङ, देख्खाँ, सम्भक्षनामा अहिले पनि ताजे छ। त्यस्तै क्षति फेरि नहोस, भोग्न नपरोस भनेर आवश्यक पूर्वतयारी अहिलेदेखि नै गर्नुपर्छ।

भूकम्प जाँदा हुने क्षतिको अध्ययन अनुसन्धानमा ध्यान दिनुपर्छ। यसमा कसरी भूकम्प जान्छ? त्यो ठाउँमा कति क्षति हुन्छ? मूल्यान्तर गरी जीगित/जीगाउन के-कस्ता काम गर्नुपर्छ भने थाहा हुन्छ।

अध्ययनपछि प्रात्र नितज्ञबाट संरचनाको क्षति कम गर्न आवश्यक प्रविधिको प्रयोग गर्न सकिन्छ। सुरक्षित प्रविधिको प्रयोगबाट सुरक्षित संरचना निर्माण अर्को महत्वपूर्ण पाटो हो। यसबाट भूकम्प गइहालमा परि क्षति न्यूनीकरण हुन्छ। हामी भूकम्पीय जोखिम क्षेत्रमा छौं। यसैले भूकम्पले हल्लाउँदा वा धक्का दिँदा दुई चार दिन मातै, कुनै विशेष सम्यमा मात्रै भूकम्पसम्बन्धी छलफल, कार्यक्रम, गोष्ठी गर्ने होइन। भूकम्पबाटेको जानकारी सबैको पहुँचमा पुऱ्याउन निरन्तर चेतनामूलक कार्यक्रम भद्रहरूपर्छ। भूकम्प गएका बेलामा कसरी बन्न सकिन्छ? भनेतरक ध्यान दिएर पूर्वान्यास गराउनुपर्छ। भूकम्पीय अभ्यास अर्थात् भूकम्प जानुअघि, भूकम्प गइरहेका बेला, गइसकेपछि के गर्ने भनेर विद्यालयदेखि सम्पूर्ण क्षेत्रमा यस्ता कार्यक्रम हुनुपर्छ।

देशभर सात सय ५३ वटा पालिका छन्। यी पालिकामा विपद्दसम्बन्धी संरचना स्थापना भएका छन्। यो संरचनाले अन्य प्राकृतिक प्रकोप, विपद्दसम्बन्धी कम्तीमा भूकम्पलाई परि प्राथमिकतामा राख्नेर काम गर्नुपर्छ। सरकारले बनाएको सुरक्षित संरचनाको आचारासहितालाई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने दायित्व पालिकाको हो, अहिलेसम्म सही अभ्यास भएको पाइँदैन। सबैभन्दा दुर्गो कुरा ती पालिकामा निर्माण हुने भौतिक संरचना आचारासहिता अनुरूप हुनुपर्छ। नामारिकलाई सुसूचित गर्नेदेखि संरचना सुरक्षित बनाउनेतरक ध्यान दिनु अहिलेका लागि अति नै महत्वपूर्ण छ।

• प्रेमतार रायमाझि भुशल

जानो मनिर भनेर चिनिने विद्यालय वस्त्रबाट सिनेर र सिकाउने ठाउँ हो। कलिला बालबालिकाले पढेर, देखेर र गेर आपो सञ्जानलाई विस्तार गर्नुपर्छ। व्यावहारिक, नैतिक र जीवितोयोगी सिहरू पनि सिकिहेका हुँदैन्। यस अर्थमा विद्यालयको सिकाइ पढाइँदा मात्र सीमित हुँदै छैन। जीन उपयोगी सिप, साक्षरता सिप र सिकाइ सिपको त्रिकोणात्मक आयामबाट बालबालिकाको सर्वज्ञीन विकास गर्ने उद्देश्य होका विद्यालयले राख्यु पर्छ। जीनोपयोगी सिप अन्तर्गत अनुशासन, आचरण, मर्यादा र संस्कृतिको अवधारणासमेत पर्दछ। नैतिक र सांस्कृतिक बन्धन कम्जोर बन्दै गएको वर्तमान नेपाली समाजमा अराजकताका फिल्हालीको विद्यालय तहका विद्यार्थीमा समेत देखिन थालेका छन्।

विद्यार्थीको कौदूल, सांस्कृतिक, सामाजिक विविधता तथा अर्थिक र राजनीतिक विचलनका घटनाले अनुशासनलाई अपरिभासित तारूप जाउँदै लागेका छन्।

अधिभावकले भेनेका कुरा सत्य हुन् वा आफूले इन्टरनेटमा भेटेका कुरा सत्य हुँ भने कुरामै निर्णय गर्ने नसकेको अवधारणा वा विद्यालयमा बनाइका नियम ठिक हुन् वा अन्य लागामात्र निर्णय गरिएका र राष्ट्रिय र सामाजिक सन्दर्भमा अस्तीकार्य ठाइएका असामाजिक र सन्तर्भमा अस्तीकार्य ठाइएका असामाजिक र अनैतिक विषयवस्तुमाथि समेत पुऱ्योको देखिन्छ। घरपरिवारमा सिकेका कुरा र विभिन्न माध्यमबाट आदार्य मानिएका साइटमा भेटिएका सन्तर्भले बालबालिकामा मानसिक छाँडको सिर्जना गर्छ।

